

Sygnatura akt VIII Ga 423/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Sałamaj

Sędziowie: SO Agnieszka Woźniak

SR del. Anna Górnik (spr.)

Protokolant: stażysta Anna Galara

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w G.

przeciwko Z. M. i Ż. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 18 września 2015 roku, sygnatura akt X GC 120/15

I. oddała apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej Ż. M. kwotę 1.200 zł (jednego tysiąca dwustu złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO (...)SSO (...)SSR (del.) (...)

VIII Ga 423/15

UZASADNIENIE

W dniu 14 sierpnia 2014 roku powódka (...) spółka akcyjna w G. wniosła pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko Ż. M. i Z. M. o zapłatę kwoty 19 983,36 zł z odsetkami od kwot: 23,40 zł od dnia 21 listopada 2012 roku, 4 755,23 zł od dnia 29 listopada 2012 roku, 4 729,95 zł od dnia 9 grudnia 2012 roku, 357,38 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, 8 304,20 zł od dnia 20 kwietnia 2013 roku oraz 1 813,20 zł od dnia 5 maja 2013 roku wraz z kosztami postępowania. Uzasadniając żądanie pozwu wskazała, że w ramach zawartej umowy dostarczała pozwanej energię elektryczną do lokalu opisanego w treści umowy i w związku z tym wystawiła szereg faktur VAT, których pozwana nie uregulowała.

Pismem z dnia 29 października 2014 roku pozwani wnieśli sprzeciw, w którym przedmiotowy nakaz zaskarżyli w całości, wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania, w którym zgłosili zarzut bezzasadności roszczenia. W uzupełnieniu sprzeciwu pozwani wskazali, że umowę z powódką zawarła Ż. M. i K. R., w ramach prowadzonej pn. K.Z. (...) spółki cywilnej, a nie przez Z. M., który do spółki przystąpił dopiero na początku 2014 roku.

Dalej wskazali, że umowa sprzedaży energii elektrycznej obejmowała obiekty: przy ul. (...) w P., przy ul. (...) w S. i przy ul. (...) w S., przy czym na mocy porozumienia w sprawie zmiany składu osobowego spółki wszelkie zobowiązania z tytułu najmu lokalu położonego w P. przejął na siebie ustępujący wówczas ze spółki (...), o czym pozwani informowali pozwaną. W zakresie pozostałych lokali pozwani wskazali, że nie kwestionują, że byli zobowiązani do ponoszenia opłat za zużyta energię elektryczną, jednak pomimo poinformowania o zamianie składu osobowego spółki (1 lipca 2012 roku) powódka nieprawidłowo wystawiała faktury VAT, co uniemożliwiało ich zaksięgowanie. Pozwani wskazali, że wielokrotnie zwracali się o wystawienie korekty do przedmiotowych faktur VAT, jednak powódka korekt tych nie dokonała. Ostatecznie pozwani sami wystawili noty korygujące, których powódka nie zaakceptowała, uniemożliwiając ponownie ich prawidłowe zaksięgowanie i dokonanie zapłaty, co oznacza, że pozwani nie dali podstawy do wytoczenia powództwa. Pozwani ponadto wskazali, że w 27 listopada 2012 roku – miesiąc przed upływem okresu na który umowa została zawarta – złożyli oświadczenie o rezygnacji z dalszego świadczenia usług przez powódkę, a tym samym umowa została rozwiązana z dniem 31 grudnia 2012 roku. Powyższe wskazuje, zdaniem pozwanych, że żądanie zapłaty przez powódkę po tej dacie pozostaje nieuzasadnione. Niezależnie od powyższego pozwani zakwestionowali zasadność i wysokość faktur VAT do których powódka nie przedstawiła stosownych rozliczeń.

Wyrokiem z dnia 18 września 2015 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie zasądza od pozwanej Ż. M. na rzecz powódki (...) spółki akcyjnej z siedzibą w G. kwotę 6 949,21 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot:

- 23,40 zł od dnia 21 listopada 2012r.

- 4 755,23 zł od dnia 29 listopada 2012r.

- 1 813,20 zł od dnia 25 maja 2013r.

- 357,38 od dnia 14 sierpnia 2014r.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo i zasądził od powódki (...) spółki akcyjnej z siedzibą w G. na rzecz pozwanych Ż. M. i Z. M. kwotę 688,00 zł (tytułem kosztów procesu).

Powyższy wyrok zapadł po ustaleniu przez Sąd, że w dniu 8 marca 2011 roku powódka (...) spółka akcyjna w G. zawarła z K. R. i pozwaną Ż. M., prowadzącymi działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pn. K.Z. D., umowę, przedmiotem której była sprzedaż energii elektrycznej dla lokali położonych przy ul. (...) w P., przy ul. (...) w S. oraz przy ul. (...) w S.. Niniejsza umowa została zawarta na czas określony, tj. do dnia 31 grudnia 2012 roku.

W dniu 1 lipca 2012 roku pomiędzy K. R., Ż. M. i wstępującym do spółki (...), zostało zawarte porozumienie w sprawie zmiany składu osobowego spółki cywilnej, na podstawie którego ze spółki wystąpił K. R., na co pozostali wspólnicy wyrazili zgodę. W treści porozumienia ustalono także, że w ramach rozliczenia występującego wspólnika tytułem części wspólnego majątku, podliczeniu wartości wkładów wszystkich wspólników K. R. przysługuje prawo najmu lokalu użytkowego położonego w P. przy ul. (...) wraz z jego wyposażeniem. Ustalono także, że K. R. przejmuje na siebie wszystkie zobowiązania związane z najmem tego lokalu.

Sąd ustalił dalej, iż w dniu 19 lipca 2012 roku, za pośrednictwem poczty elektronicznej, powódka została poinformowana o zmianie w składzie osobowym spółki. W treści wiadomości wskazano także aktualne dane konieczne do wystawienia faktury VAT: tj. K.Z. D. Ż. M., P. W.. Powódka została poinformowana także, że lokal w P. należy do K. R.. W odpowiedzi powódka poinformowała, że wiadomość została przekazana do odpowiedniego działu. W dniu 20 sierpnia 2012 roku skierowana została do powódki kolejna wiadomość informująca o zmianie składu osobowego spółki i adresu prowadzonej działalności, z prośbą o naniesienie zmian. Wobec braku odpowiedzi, do powódki kierowane były kolejne maile ponagląjące do dokonania odpowiednich zmian.

W związku z zawartą umową powódka wystawiła K. R. i pozwanej Ż. M. następujące faktury VAT:

- nr (...) z dnia 16 października 2012 roku tytułem opłat za zużycie energii elektrycznej za okres 14 lipca - 21 września 2012 roku dla lokalu położonego przy ul. (...) w S., na kwotę 4 755,23 zł, płatną do dnia 15 listopada 2012 roku,
- nr (...) z dnia 6 listopada 2012 roku tytułem opłat za zużycie energii elektrycznej za okres 18 sierpnia - 19 października 2012 roku dla lokalu położonego przy ul. (...) w S., na kwotę 23,40, płatną do dnia 20 listopada 2012 roku,
- nr (...) z dnia 4 grudnia 2012 roku tytułem opłat za zużycie energii elektrycznej, na kwotę 4 729,95 zł, płatną do dnia 18 grudnia 2012 roku,
- nr (...) z dnia 20 marca 2013 roku tytułem opłat za zużycie energii elektrycznej na kwotę 8 304,20 zł, płatną do dnia 19 kwietnia 2013 roku,
- nr (...) z dnia 24 kwietnia 2013 roku tytułem opłat za zużycie energii elektrycznej za okres 16 listopada – 31 grudzień 2012 roku dla lokalu położonego przy ul. (...) w S., na kwotę 1 813,20 zł, płatną do dnia 24 maja 2013 roku,

Nabywcę w w/w fakturach VAT oznaczono, jako K. Z. D. M. Ż., R. K.. Wiadomości pozwanej, zawierające prośbę o zamianę oznaczenia nabywcy, pomimo zapewnień o niezwłocznym zajęciu się tematem, pozostały bez odzewu. W związku z brakiem jakichkolwiek czynności po stronie powodowej zmierzających do uaktualnienia danych odbiorcy energii K.Z. (...) s.c. wystawili noty korygujące w zakresie oznaczenia nabywcy dla nieprawidłowo wystawionych faktur VAT, których pozwana nie zaakceptowała. Ostatecznie – wobec braku reakcji na monity – wspólnicy K.Z. (...) s.c. złożyli oświadczenie o rezygnacji z dalszego świadczenia usług sprzedaży energii.

Sąd Rejonowy wskazał nadto, iż wobec faktu nieterminowego uregulowanie wcześniejszych faktur VAT powódka wstawiła na K. Z. D. M. Ż., R. K. w dniu 9 kwietnia 2013 roku zbiorczą notę odsetkową numer (...) na kwotę 357,38 zł. Pozwani nie uregulowali należności. Na początku 2014 roku do spółki K.Z. D. wstąpił Z. M..

Na podstawie powyższych ustaleń Sąd Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione jedynie w części.

Jako podstawę prawnej roszczenia powódki wskazano treść art. 555 k.c. w zw. z art. 535 k.c. oraz w treści umowy z dnia 8 marca 2011 roku, na mocy której powódka dostarczała pozwanej energię do łącznie czterech niemieszkalnych lokali użytkowych, tj. do lokalu położonego przy ul. (...) w P., do lokalu położonego przy ul. (...) w S. oraz do dwóch lokali położonych przy ul. (...) w S..

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w ocenie Sądu pozostał bezsporny. W świetle twierdzeń pozwanej o braku odpowiedzialności za zobowiązania powstałe z tytułu zużycia energii elektrycznej dla lokalu położonego przy ul. (...) w P., w pierwszej kolejności należało ustalić zasady odpowiedzialności za zobowiązania spółki cywilnej.

Sąd zwrócił na wstępie uwagę, że do dnia wytoczenia powództwa w w/w spółce zaszło szereg zmian osobowych. I tak w chwili zawierania z powódką umowy na sprzedaż energii elektrycznej wspólnikami spółki cywilnej K.Z. D. byli Ż. M. i K. R., który następnie, na podstawie zawartego w dniu 1 lipca 2012 roku porozumienia wystąpił ze spółki, a na jego miejsce wstąpił do spółki (...). Natomiast aktualnie działalność pn. K.Z. (...) s.c. prowadzona jest przez Ż. M. i Z. M., który wstąpił do spółki na początku 2014 roku. Rozważając zatem kwestie odpowiedzialności za zobowiązania powstałe w ramach spółki cywilnej – przy uwzględnieniu zmian w jej składzie osobowym i treści zawartej z chwilą występowania ze spółki (...) porozumienia - w pierwszej kolejności wskazano na treść art. 864 k.c. zgodnie z którym za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie, a odpowiedzialność ta - zgodnie z utrwalonymi już poglądami wyrażonym tak w doktrynie, jak i orzecznictwie - nie może być ograniczona ani wyłączona wobec osób trzecich. Podkreślono przy tym, że wystąpienie wspólnika ze spółki (art. 869-871) oraz rozwiązanie spółki (art. 874 i 875) nie zwalniają go z osobistej odpowiedzialności za zobowiązania powstałe przed takim wystąpieniem lub rozwiązaniem (zob. S. Grzybowski, w: System, t. III, cz. 1, s. 816; W. Jurcewicz, Odpowiedzialność, s. 199; B. Łubkowski, w: Komentarz 1972, t. 2, s. 1699). Przy czym istotnym jest, że wspólnik, który przystąpił do już istniejącej

spółki, nie odpowiada za zobowiązania zaciągnięte przez wspólników w okresie, kiedy jeszcze nie był on wspólnikiem (zob. wyr. SN z 24.8.1967 r., II CR 187/67, OSNCPiUS 1968, Nr 5, poz. 89). Może on natomiast, na podstawie umowy zawartej z pozostałymi wspólnikami, kumulatywnie przystąpić do długu (E. Łętowska, w: System, t. III, cz. 1, s. 939-940), w wyniku czego przyjmie na siebie odpowiedzialność za zobowiązania powstałe przed jego przystąpieniem do spółki (zob. też uchw. SN z 21.11.1995 r., III CZP 160/95, OSNC 1996, Nr 3, poz. 33).

W oparciu o powyższe Sąd Rejonowy stwierdził, że dla ustalenia odpowiedzialności wspólników spółki cywilnej za zobowiązania kluczowy jest skład spółki w dacie powstania zobowiązania – natomiast jakiegokolwiek ustalenia wyłączające lub ograniczające odpowiedzialność chociażby jednego wspólnika nie wywołują skutków wobec osób trzecich.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd uznał, że zarzut pozwanych w przedmiocie braku odpowiedzialności za zobowiązania powstałe w związku ze zużyciem energii elektrycznej w lokalu położonym przy ul. (...) w P. – z uwagi na treść postanowień zawartych w porozumieniu – okazał się nieuzasadniony. Odpowiedzialność solidarna wspólników nie może być ograniczona ani wyłączona wobec osób trzecich, a tym samym postanowienia zawarte w porozumieniu z dnia 1 lipca 2012 roku zwalniające pozostałych wspólników z odpowiedzialności za zobowiązania powstałe w związku ze zużyciem energii w lokalu położonym przy ul. (...) w P. przed 1 lipca 2012 roku uznać należało za niewiążące. Co więcej uwzględniając przedstawione wyżej zasady odpowiedzialności za zobowiązania oraz fakt, że faktury VAT, stanowiące podstawę roszczenia, dotyczą zużycia za energii elektrycznej za okresy po 1 lipca 2012 roku teoretycznie odpowiedzialność za ich uregulowanie winna spoczywać na pozwanej Ż. M. i niepozwanemu w niniejszej sprawie P. W. – pod warunkiem, że należności te dotyczą dostarczania energii do lokali pozostających w użytkowaniu wspólników tej spółki.

Sąd I instancji wskazał ponadto, iż nie sposób było odpowiedzialności za zobowiązania spółki powstałe przed jego wstąpieniem przypisać obecnemu wspólnikowi Z. M., albowiem niewątpliwie zobowiązania stanowiące podstawę żądania pozwu powstały przed jego wstąpieniem do spółki, co przy braku odmiennych ustaleń w tym zakresie stanowi okoliczność wyłączającą jego odpowiedzialność za dochodzone w niniejszym postępowaniu zobowiązania. Uwzględniając zatem, że wśród zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego brak jest dokumentu wskazującego na rozszerzoną odpowiedzialność Z. M. za zobowiązania powstałe przed jego wstąpieniem do spółki (przystąpienie do długu), Sąd stwierdził, że żądanie pozwu w stosunku do niego jest nieuzasadnione, a w konsekwencji powództwo w stosunku do pozwanego Z. M. podlegało oddaleniu w całości.

Odnosząc się do dalszych zarzutów przedstawionych w treści sprzeciwu, w tym zarzutu przedwczesności roszczenia, Sąd na wstępie zwrócił uwagę, że nieprawidłowe oznaczenie nabywcy na fakturze VAT pozostaje bez znaczenia dla oceny zasadności dochodzonego niniejszym pozwem roszczenia i jego wymagalności. Faktura VAT jest jedynie dokumentem o charakterze rozliczeniowym, umożliwiającym dokonanie płatności. Dokumentu tego nie należy jednak postrzegać, jako dokumentu ustalającego obowiązek zapłaty, albowiem ten na gruncie niniejszej sprawy został uregulowany treścią zawartej z powódką umowy z dnia 8 marca 2011 roku. Co więcej wskazano, że zgodnie z postanowieniami w/w umowy reklamacja (tak należy bowiem poczytywać monity strony pozwanej o dokonanie zmian w zakresie oznaczenia nabywcy) nie zwalnia odbiorcy z terminowego uregulowania należności (§ 4 pkt 4). W ocenie Sądu Rejonowego zatem nieścisłości w treści faktury VAT, w świetle postanowień umownych, nie zwalniały strony pozwanej z odpowiedzialności jej terminowego uregulowania.

W kontekście powyższego Sąd stanął na stanowisku, że nieprawidłowe oznaczenie nabywcy w treści faktury VAT – choć może powodować trudności przy dokonywaniu czynności księgowych – nie powoduje niewymagalności roszczenia i z całą pewnością nie uzasadnia wstrzymania się z dokonaniem zapłaty, pomimo wysoce nieprofesjonalnego zachowania powódki, tym bardziej, że pomimo błędnego oznaczenia strona pozwana miała świadomość o obowiązku zapłaty należności.

Sąd Rejonowy zwrócił dalej uwagę, że pozwani – poza wskazywaniem na nieprawidłowość oznaczenia nabywcy na fakturach VAT - nie kwestionowali obowiązku zapłaty następujących faktur VAT: nr (...) z dnia 16 października 2012

roku tytułem opłat za zużycie energii elektrycznej za okres 14 lipca - 21 września 2012 roku dla lokalu położonego przy ul. (...) w S., na kwotę 4 755,23 zł, płatną do dnia 15 listopada 2012 roku, nr (...) z dnia 6 listopada 2012 roku tytułem opłat za zużycie energii elektrycznej za okres 18 sierpnia - 19 października 2012 roku dla lokalu położonego przy ul. (...) w S., na kwotę 23,40, płatną do dnia 20 listopada 2012 roku oraz noty odsetkowej za nieterminowe uregulowanie należności w łącznej wysokości 357,38 zł. Co więcej w zakresie tych dokumentów nie podnieśli żadnych zarzutów mogących skutecznie zniweczyć ustalone w nich roszczenie, koncentrując się jedynie na zarzutach dotyczących nieprawidłowo wystawionych faktur VAT, które to – jak wskazano już wyżej - nie miały wpływu dla obowiązku zapłaty należności. W świetle powyższego – wobec braku jakichkolwiek zarzutów co do wyżej wskazanych należności, uznając jednocześnie, że w/w faktury VAT wraz z rozliczeniami stanowią dostateczny dowód na istnienie roszczenia we wskazywanej wysokości, Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo w zakresie odpowiadającym treści w/w dokumentów, tym bardziej, że pozwana nie uchylała się od obowiązku ich zapłaty z uwagi na wysokość, czy zasadność.

Kwestionując natomiast roszczenia ustalone pozostałymi fakturami VAT pozwani zarzucili powódce brak wykazania roszczenia z uwagi na nieprzedstawienie szczegółowych rozliczeń, w oparciu o które wystawione zostały sporne faktury oraz podnieśli, że nie uzasadnione pozostaje żądanie powódki co do faktur wystawionych po dniu rozwiązania umowy.

Rozważając zasadność w/w zarzutów Sąd stwierdził, że okazały się one jedynie częściowo uzasadnione. Wskazano, że bez znaczenia pozostaje data z jaką wystawiona została faktura VAT, w przypadku, gdy jej treść wyraźnie wskazuje, jakiego okresu rozliczeniowego dotyczy, a okres ten występuje w czasie w jakim umowa zawarta pomiędzy stronami jeszcze obowiązywała. I tak w kontekście powyższego Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że przedstawiona przez powódkę wraz ze stosownym rozliczeniem faktura VAT nr (...) na kwotę 1 813,20 zł, pomimo iż została wystawiona dopiero w dniu 24 kwietnia 2013 roku tytułem opłat za zużycie energii elektrycznej wyraźnie wskazuje, że dotyczy zużycia energii w okresie od dnia 16 listopada do dnia 31 grudnia 2012 roku dla lokalu położonego przy ul. (...) w S.. W ocenie Sądu powyższy zapis pozostał wystarczający do przyjęcia, że żądanie w wysokości ustalonej niniejszą fakturą pozostało uzasadnione, albowiem dotyczy ono nie tylko okresu w jakim strony niniejszego postępowania były związane umową, ale także lokalu, w którym funkcjonujący w ówczesnym składzie wspólnicy prowadzili działalność gospodarczą, tym bardziej, że strona pozwana de facto nie kwestionowała jej wysokości.

Odmienne ukształtowała się jednak, zdaniem Sądu Rejonowego, kwestia należności ustalonych fakturami VAT: nr (...) z dnia 4 grudnia 2012 roku tytułem opłat za zużycie energii elektrycznej, na kwotę 4 729,95 zł oraz nr (...) z dnia 20 marca 2013 roku tytułem opłat za zużycie energii elektrycznej na kwotę 8 304,20 zł. Analizując przedstawione wyżej dokumenty Sąd zwrócił bowiem uwagę, że z ich treści nie tylko nie wynika jakiego okresu dotyczą, ale przede wszystkim, czy dotyczą lokalu użytkowanego przez ówczesnych wspólników spółki cywilnej. Wskazać bowiem wypada, że powódka, analogicznie jak przy poprzednich fakturach VAT, dla wykazania zasadności swoich roszczeń – w świetle twierdzeń pozwanej – winna była w myśl art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. wykazać zasadność dochodzonych pozwem kwot poprzez przedstawienie stosownych rozliczeń, które ujawniałyby stan zużycia energii elektrycznej, okres czasu jakiego zużycie dotyczy i przede wszystkim położenie lokalu, do którego energia była przekazywana. W wyniku nieprzedstawienia dokumentów zawierających powyżej wymienione dane, Sąd nie był w stanie ustalić, zarówno którego z lokali dotyczy żądanie ustalone w/w fakturami VAT, jak i za jakiego okresu, co w świetle twierdzeń pozwanej, pozostało okolicznością decydująca dla rozstrzygnięcia co do należności ustalonych w/w fakturami VAT. Mając bowiem na uwadze, że kontradiktoryjność procesu cywilnego wymaga, aby strony wskazywały dowody dla wykazania swoich twierdzeń, a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Natomiast jeżeli materiał dowodowy zgromadzony nie daje podstaw do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nie udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia. Sąd uznał, że powódka nie wykazała zasadności należności ustalonych w/w fakturami VAT, co doprowadziło do oddalenia powództwa w tym zakresie.

Sąd I instancji uznał niniejsze powództwo za uzasadnione jedynie w stosunku do pozwanej Ż. M. co do kwoty 6 949,21 zł, na którą składają się następujące należności:

- kwota 4 755,23 zł ujętej fakturą VAT nr (...) z dnia 16 października 2012 roku
- kwota 23,40 zł ujętej fakturą VAT nr (...) z dnia 6 listopada 2012 roku
- kwota 1 813,20 zł ujętej fakturą VAT nr (...) z dnia 24 kwietnia 2013 roku
- kwota 357,38 zł ujętej notą odsetkową nr (...) z dnia 9 kwietnia 2013 roku.

W pozostałym zaś zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

O odsetkach Sad orzekł na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 482 k.c.

Powyższe ustalenia dały wyraz w punkcie I i II sentencji.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania znajduje podstawę prawną w treści art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Mając na uwadze wartość przedmiotu sporu do wartości zasądzonej Sąd przyjął, iż powódka wygrała spór w 34 %, pozwana w 66 %, i w takich proporcjach strony mają prawo żądania zwrotu poniesionych przez siebie kosztów. Na koszty powoda złożyły się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2 400 zł ustalone w oparciu o przepis § 6 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.), opłata od pozwu w wysokości 250 zł oraz kwota 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa. 34 % z sumy powyższych kwot to 907 zł. Koszty pozwanej sprowadzają się do kwoty 2 400 zł ustalonej w oparciu o przepis § 6 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.) oraz kwoty 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa (66% z kwoty 2 417 zł to 1 559 zł). Po wzajemnym zarachowaniu obu należnych wzajemnie stronom wartości Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanych różnicę w wysokości 688 zł.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód zaskarżając wyrok w punkcie II i III tj. w części oddalającej powództwo przeciwko Ż. M..

Powyższemu wyrokowi zarzucono naruszenie przepisów art. 233§1 w zw. z art. 232 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, a w konsekwencji przyjęcie, że strona powodowa nie udowodniła zasadności roszczenia względem pozwanej Ż. M. co do kwoty 13.034,15 zł wynikającej z faktur VAT nr (...) w sytuacji, w której strona powodowa przedłożyła dokumenty księgowe określające szczegółowo podstawę ich wystawienia, daty płatności, okresy rozliczeniowe, punkty poboru energii oraz ilości zużytej przez stronę pozwaną energii elektrycznej.

Mając na uwadze powyższe apelujący wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 13.034,15 zł wraz z odsetkami od kwoty 4.729,95 zł od dnia 19 grudnia 2012 roku i od kwoty 8.304,20 zł od dnia 20 kwietnia 2013 roku oraz kosztów postępowania za I i II instancję.

Do apelacji dołączono, jako dowody, faktury (...).

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania za instancję odwoławczą.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje;

Apelacja okazała się nieuzasadniona.

Na gruncie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego obowiązuje obecnie model tzw. apelacji pełnej, w którym wniesienie środka odwoławczego prowadzi do ponownego rozpatrzenia sprawy. Oznacza to, że Sąd II instancji nie poprzestaje wyłącznie na ustosunkowaniu się do zarzutów podniesionych w apelacji, lecz jako sąd orzekający merytorycznie ma obowiązek poczynić własne ustalenia i samodzielnie ocenić stan faktyczny z punktu widzenia prawa materialnego.

Na gruncie niniejszej sprawy, dokonując oceny materiału dowodowego zgromadzonego w pierwszej instancji, Sąd Okręgowy stwierdza, że ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy są prawidłowe w świetle zasad rządzących postępowaniem cywilnym i czyniąc ich treść częścią własnego rozstrzygnięcia, nie znajduje potrzeby ponownego ich szczegółowego prezentowania.

Zastrzeżeń nie budzi również dokonana przez Sąd I instancji kwalifikacja prawna umowy łączącej strony oraz wykładnia stosownych przepisów przeprowadzona z uwzględnieniem realiów niniejszej sprawy. W powyższym zakresie Sąd Okręgowy również podziela w całości stanowisko Sądu Rejonowego.

Apelujący skoncentrował zarzuty apelacji na naruszeniu przez Sąd nor art. 233§1 w zw. z art. 232 zd.1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c., zarzucając Sądowi Rejonowemu brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, a w konsekwencji błędne przyjęcie, iż powódka nie udowodniła swojego roszczenia.

Wskazać wyraźnie należy, że zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Przepis ten wyraża dwie ogólne reguły: pierwszą - generalnie wymagającą udowodnienia powołanego przez stronę faktu, powodującego powstanie określonych skutków prawnych, oraz drugą regułę, która sytuuje ciężar dowodu danego faktu po stronie osoby, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Pierwsza "zasada obowiązku udowodnienia powoływanego faktu" jest w istocie nieunikniona ze względów racjonalnych, ponieważ odmienna regulacja powodowałaby powstanie niedopuszczalnej łatwości wywodzenia skutków prawnych z prostego powołania się na fakt bez potrzeby jego udowodnienia. Natomiast druga stanowi "ogólną zasadę rozkładu ciężaru dowodu", od której wyjątki wskazywać mogą niektóre przepisy szczególne (por. T. Sokołowski w Kidyba A. (red). Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna. Lex 2009). Powódka nie udźwignęła ciężaru na niej ciężaru dowodu i nie udowodniła, że okoliczności faktyczne, jakie przywołała dla uzasadnienia podstawy swego żądania miały miejsce.

Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił przedstawiony przez strony materiał dowodowy, czego konsekwencją było uznanie, iż powódka nie udźwignęła ciężaru dowodu w zakresie istnienia roszczenia z dwóch przedstawionych faktur. Z treści tych faktur (które nota bene nie mają nawet waloru dokumentu prywatnego) nie wynika, jakiego okresu i jakich nieruchomości dotyczą. Zdaje się to dostrzegać także sam apelujący, który w uzasadnieniu apelacji zawiera opis treści tych faktur jednakże w wersji, której w postępowaniu pierwszoinstancyjnym nie przedłożono. Pomimo zaprzeczenia przez pozwanych istnieniu należności objętych tymi fakturami, strona powodowa nie podjęła dalszej inicjatywy dowodowej w celu wykazania należności w tym zakresie. Dowody z innej wersji tychże faktur dołączono dopiero do apelacji.

W tym miejscu wskazać należy, iż w treści apelacji nie zawarto wniosku o przeprowadzenie dowodu z tychże dokumentów. Nawet jednak przy przyjęciu, iż samo ich dołączenie do apelacji i wskazanie w jej treści miałyby zastąpić wyraźnie sformułowany wniosek o przeprowadzenie dowodu, Sąd Okręgowy uznał, iż są to dowody spóźnione. W ocenie Sądu okoliczności przywołane w apelacji nie uzasadniały dopuszczenia tych dowodów na etapie postępowania odwoławczego. Strona nie uprawdopodobniła, iż wcześniejsze przedstawienie dokumentów nie było możliwe, a nawet nie podnosiła twierdzeń w tym zakresie. Argumentem za przyjęciem tych wniosków dowodowych nie może być przeświadczenie strony o tym, iż dotychczas złożone dokumenty winny być dla Sądu Rejonowego wystarczające dla uznania roszczenia za udowodnione. Sąd II instancji uznał, iż nie zaistniały przesłanki z art. 381 k.p.c. dopuszczające przeprowadzenie nowych dowodów.

Analizując materiał dowody w niniejszej sprawie w kontekście żądania strony powodowej i twierdzeń stron należy, iż Sąd I instancji nie dopuścił się naruszenia przepisów art. 233§1 k.p.c., art. 232 zd. 1 k.p.c. czy art. 6 k.c. wskazać przy tym należy, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. W orzecznictwie trafnie przyjmuje się iż, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena taka nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów wymaganej normą art. 233§1 k.p.c. Ocena taka musi się ostać nawet, gdyby z materiału tego w równym stopniu dały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku braku logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie przeprowadzono wbrew zasadom doświadczenia życiowego, ocena dowodów przeprowadzona przez sąd może być skutecznie podważona (wyrok SN z 27.09.2001, II CKN 817/00, LEX nr 56906). Apelujący wskazał jedynie na swoje przekonanie, iż stan faktyczny w istocie był odmienny niż ustalony przez Sąd, nie przedstawił jednak przyczyn dyskwalifikujących postępowanie Sądu w tym zakresie. Nie podał więc, jakie kryteria oceny naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając ich wiarygodność i moc dowodową (por. orzec. SN z 23.01.2001r. (...) LEX 52753, z 10.01.2002, II CKN 572/99, LEX 53136). W żaden sposób nie odniósł się do wskazanych przez Sąd dowodów, co więcej – sam powołuje się na dokumenty o treści odmiennej niż przedstawił to pod ocenę Sądu orzekającego.

Biorąc pod uwagę całokształt przytoczonych okoliczności i powyższą argumentację, Sąd Okręgowy uznał zarzuty apelacji za niezasadne, co skutkowało jej oddaleniem w trybie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108§1 k.p.c. Wynagrodzenie pełnomocnika ustalono na podstawie § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – na kwotę 1200 złotych.

SSO (...)SSO (...)SSR del. (...)